

BIJLAGE 4 AFWEGING VAN MAATREGELEN UIT HET MILIEUEFFECTRAPPORT

Omschrijving maatregel	Overnemen ja/nee /deels	Motivering
<p>Sturen van houtteelt</p> <p>In deelgebieden die worden gekenmerkt door een grootschalige openheid (Middelzeegebied) of het contrast tussen verdichting en openheid (kwelderwallen en kweldervlakten) zijn opgaande teeltvormen niet wenselijk. Op kwelderwallen kunnen doorzichten in stand worden gehouden, door een afstand van 100 meter ten opzichte van percelen aan te houden. Met het in acht nemen van deze maatregelen blijven de effecten van opgaande teelten beperkt negatief (-/0).</p>	deels	Houtteelt is in het gebied niet aan de orde. In het bestemmingsplan zijn alleen fruitteelten toegestaan via een afwijkingsbevoegdheid. Het college kan daardoor voldoende sturen op de inpassing van nieuwe fruitteelten. Het opnemen van aanvullende toetsingscriteria wordt niet nodig geacht.
<p>Beschermen waardevolle dorpsilhouetten</p> <p>Bij de effectbeschrijving is geconstateerd dat opgaande teelten, kleinschalige kampeerterreinen, paardrijbakken en nieuwe agrarische erven kunnen leiden tot de aantasting van waardevolle dorpsaanzichten. Deze waarden kunnen worden beschermd door rondom de dorpen een zone op te nemen waarbinnen geen opgaande teelten, kleinschalige kampeerterreinen, paardrijbakken en nieuwe bouwpercelen zijn toegestaan. In dat geval leveren de mogelijkheden voor kampeerterreinen, paardrijbakken en nieuwe agrarische erven geen negatieve score op (0).</p>	deels	<p>De functies zijn wel toegestaan (met uitzondering van houtteelt), maar voor kleinschalig kamperen, paardrijbakken en nieuwe bouwpercelen is een erfinrichtingsplan vereist waarin de voorwaarden uit het beeldkwaliteitsplan (BKP) zijn geborgd.</p> <p>Vanuit het BKP kan voldoende worden gestuurd op de vormgeving en situering van deze ontwikkelingen. Naast de vereiste om te toetsen aan het BKP en het opstellen van een erfinrichtingsplan, worden aanvullende maatregelen niet noodzakelijk geacht.</p>
<p>Beschermen kleinschalige verkaveling rondom dorpen</p> <p>Schaalvergroting van agrarische bedrijven in de kleinschalige verkavelingen rondom terpdorpen gaat ten koste van de karakteristieke verkaveling. Door de kleinschalige structuren rondom dorpen als Leons, Hilaard, Bears, Jorwert en Hinnaard en het buurtschap Fûns een dubbelbestemming op te nemen waarbinnen bestaande slootpatronen worden gehandhaafd en agrarische bedrijfskavels groter dan 1,5 hectare niet zijn toegestaan. In dat</p>	deels	Vanwege de mogelijke impact van agrarische uitbreiding geldt in algemene zin dat de uitbreidingsruimte bij recht beperkt is. Bij verdere vergroting van agrarische bedrijfskavels moet een aparte ruimtelijke procedure worden doorlopen,

<p>geval leidt schaalvergroting van agrarische bedrijven niet tot een negatieve score (0).</p> <p>Deze maatregel heeft overigens positieve neveneffecten op het gebied van het woon- en leefklimaat, omdat op korte afstand van woonbebouwing geen grote agrarische bedrijven ontstaan met een grotere verkeersaantrekkende werking, etc.</p>		<p>waarbij de inpassing getoetst aan de eisen uit het beeldkwaliteitsplan (BKP).</p> <p>De karakteristieke verkaveling rondom dorpen is als te beschermen waarde benoemd in het beeldkwaliteitsplan. Daarin zijn ook inpassingseisen voor nieuwe gebouwen en bouwwerken geformuleerd ter bescherming van de aanwezigheid.</p> <p>Daarnaast geldt er een omgevingsvergunningstelsel voor werkzaamheden als het dempen van sloten en het kappen van waardevolle beplanting. Bij de vergunningverlening wordt getoetst aan de in het bestemmingsplan beschermde waarden en de kwaliteitseisen uit het BKP.</p>
<p>Landschappelijke inpassing ook bij kleinere uitbreidingen</p> <p>Het werkboek Nije Pleats gaat uit van een gebiedseigen inpassing en is in principe bedoeld voor bouwpercelen groter dan 1,5 hectare. Ook bij kleine uitbreidingsplannen kan worden gekozen om een landschappelijke inpassing op te nemen als voorwaarde.</p> <p>Overigens hoeft een zorgvuldige inpassing niet te betekenen dat er een groenstrook wordt aangeplant. In sommige contexten kan meer transparante beplanting of een aarden wal ook voor een geschikte inpassing zorgen. In het zeer open Middelseegebied is nieuwe opgaande beplanting niet overal wenselijk.</p>	ja	<p>Ook binnen (bestaande) agrarische bedrijfskavels kunnen ontwikkelingen aan de orde zijn die vragen om een zorgvuldige inpassing van het landschap. Bouwplannen voor agrarische bedrijfsgebouwen vanaf 500 m² moeten worden getoetst aan het beeldkwaliteitsplan (BKP). Naast het opstellen van een erfinrichtingsplan, moet daarbij een lichtplan worden opgesteld.</p>
<p>Locatiecriteria nieuwe agrarische kavels</p> <p>Ten aanzien van de aspecten landschap en cultuurhistorie op de kwelderwal, het terpenlandschap en in het Middelseegebied en ten aanzien van het aspect bodemopbouw scoort het alternatief nieuwe bouwpercelen negatief of beperkt negatief, omdat nieuwe bouwpercelen afbreuk kunnen doen aan deze waarden.</p> <p>Om het 'dichtgroeien' van de kwelderwallen te voorkomen, kan een afstandscriterium</p>	deels	<p>Nieuwe agrarische erven worden alleen mogelijk gemaakt door middel van een wijzigingsprocedure. Daarbij gelden meerdere randvoorwaarden, waaronder toetsing aan het beeldkwaliteitsplan (BKP) tot 1,5 ha en Nije Pleats (boven 1,5 ha), waarin ook specifieke toetsingscriteria voor nieuwe agrarische bedrijven zijn</p>

<p>worden opgenomen, die een afstand tussen nieuwe erven voorschrijft. De open kweldervlaktes moeten in principe open blijven. Door op deze plek geen nieuwe bouwpercelen toe te staan, blijven de effecten voor dit deelgebied neutraal (0).</p> <p>Om de openheid en de puntsgewijze opbouw van het terpenlandschap in stand te houden is een goede spreiding van bouwpercelen gewenst. Het clusteren van meerdere bouwpercelen zou ertoe leiden dat er langere lijnen aan de horizon ontstaan en dat de doorzichten tussen bouwpercelen verdwijnen. Daartoe zou een afstandscriterium kunnen worden opgenomen bij de wijzigingsbevoegdheid voor nieuwe percelen, waarmee een spreiding van percelen worden afgedwongen. Daarbij wordt gedacht aan een afstand van 250 meter. Effecten van het alternatief nieuwe bouwpercelen blijven daarmee neutraal (0). Op deze afstand zijn hindereffect ook vrijwel uit te sluiten. Dit is een gunstig bijeffect van deze maatregel.</p> <p>In het terpenlandschap is het denkbaar dat een bedrijfsverplaatsing zorgvuldig op een 'vrije' terp wordt ingepast en daarmee juist leidt tot het accentueren van de lokale bodemopbouw en een versterking van het landschap. Door een zorgvuldige inpassing als maatregel voor te schrijven, kan het effect van nieuwe bouwpercelen voor aardkundige waarden neutraal blijven of zelfs beperkt positief zijn (0/+).</p> <p>Voor het Middelzeegebied is de grootschalige openheid zeer kenmerkend. Negatieve gevolgen voor dit gebied kunnen worden voorkomen, door nieuwe bouwpercelen uit te sluiten (0).</p>		<p>opgenomen.</p> <p>In het Middelzeegebied worden geen nieuwe agrarische erven mogelijk gemaakt. In dit gebied is de grootschalige openheid dermate typerend, dat nieuwe erven niet wenselijk zijn. Negatieve milieueffecten als gevolg van bedrijfsverplaatsingen zijn in dit deelgebied daarom niet aan de orde.</p> <p>Omdat toetsing aan het beeldkwaliteitsplan voldoende sturing geeft op de inpassing van nieuwe agrarische bedrijfskavels, zijn specifieke toetsingscriteria voor landschappelijke inpassing in het bestemmingsplan zelf niet noodzakelijk.</p>
<p>Sturen van moderne stalvormen en installaties</p> <p>Wanneer moderne stalvormen of installaties ten behoeve van mestvergistings of mestraffinage onzorgvuldig worden ingepast, kunnen deze afbreuk doen aan karakteristieke bebouwing of erven. Door deze ontwikkelingen op erven met karakteristieke boerderijen uit te sluiten, kunnen dergelijke effecten worden beperkt (-/0). Door middel van het beeldkwaliteitsplan kan verder sturing worden gegeven op de situering en oriëntatie van deze ontwikkelingen bij overige erven.</p>	<p>deels</p>	<p>In het beeldkwaliteitsplan worden de kernkarakteristieken van de erven in het plangebied omschreven. Afwijkende stalvormen en mestvergistingsinstallaties worden mogelijk gemaakt via een afwijkingsprocedure, waarbij wordt getoetst aan de criteria uit het beeldkwaliteitsplan.</p>

<p>Beperken van het aantal mestvergisters</p> <p>Er kan voor worden gekozen het aantal mestvergisters in het bestemmingsplan te beperken tot het aantal aanvragen dat in de komende 10 jaar maximaal wordt verwacht. Daarbij is 5 stuks een realistisch aantal. Door het aantal mestvergisters te beperken kunnen ammoniakemissies worden voorkomen en wordt een eventuele stapeling van hindereffecten (bijvoorbeeld als gevolg van de verkeersaantrekkende werking) uitgesloten.</p>	deels	<p>In het bestemmingsplan is het maximaal aantal mestvergistingsinstallaties niet begrensd. Mestvergistingsinstallaties worden mogelijk gemaakt met een afwijkingsbevoegdheid. Bij de afwijkingsbevoegdheid zijn voldoende criteria opgenomen om te kunnen sturen op een zorgvuldige inpassing van mestvergisters.</p>
<p>Maatregelen weidevogelgebieden</p> <p>Negatieve ecologische effecten hebben vooral betrekking op de weidevogelgebieden in het midden van het plangebied (de J van Jorwert). Behalve effecten op weidevogels zijn ook effecten op andere beschermde soorten hier aan de orde zijn. Het uitsluiten van nieuwvestiging van bedrijven en kampeerterreinen in deze weidevogelgebieden voorkomt nieuwe verstoringsbronnen en verdere intensivering van de landbouw in deze gebieden. Deze maatregel kan de negatieve effecten van het alternatief bedrijfsplaatsingen daarom aanmerkelijk verzachten. In dat geval zou het alternatief verplaatsing bouwpercelen beperkt negatief uitpakken (-/0).</p>	deels	<p>In het bestemmingsplan wordt ingezet op de bescherming van openheid als landschappelijke waarde. Deze karakteristiek is ook van essentieel belang voor weidevogels.</p> <p>Vanwege het landbouwbelang worden bedrijfsverplaatsingen naar gebieden die geschikt zijn voor weidevogels niet op voorhand onmogelijk gemaakt. Omdat voor bedrijfsverplaatsingen een aparte wijzigingsprocedure moet worden doorlopen, kan bij een concrete aanvraag worden afgewogen welke effecten voor weidevogels aan de orde zijn.</p> <p>Nieuwe verstoringsbronnen zullen verder vooral geclusterd zijn bij bestaande bedrijven. De effecten hiervan blijven naar alle verwachting beperkt.</p>
<p>Beperken intensivering</p> <p>Overwogen kan worden om intensivering van het grondgebruik in (potentieel) waardevol weidevogelgebied (de J van Jorwert) te beperken. Dit betekent een verbod op graslandvernieuwing, maïsteelt, onderbemaling en slootdemping. Deze maatregel sluit aan bij het nieuwe weidevogelbeleid dat door de Provincie wordt voorbereid. Hierbij wordt ingezet op het verbeteren van het beheer en de inrichting in een aantal kerngebieden: de</p>	deels	<p>In het bestemmingsplan worden slootdempingen alleen toegestaan op basis van een verleende omgevingsvergunning. Daarbij wordt specifiek getoetst aan natuur- en deels landschapswaarden ter plaatse.</p>

<p>zogenaamde weidevogellandschappen. Dit is een zeer effectieve maatregel om effecten voor de weidevogelstand te voorkomen. Inclusief deze maatregel, scoren de alternatieven neutraal (0).</p>		<p>Overige aspecten worden door het Wetterskip geregeld via het peilbeheer (onderbemaling) of vallen buiten de reikwijdte van het bestemmingsplan, omdat de ruimtelijke relevantie daarvan niet direct valt aan te tonen. Landbouwactiviteiten als graslandvernieuwing en maïsteelt worden ook in het geldende bestemmingsplan niet geregeld.</p>
<p>Opnemen richtlijn grondgebondenheid</p> <p>Om het aantal stuks vee in het plangebied te maximeren, kan er voor worden gekozen om in het bestemmingsplan een richtlijn ten aanzien van de grondgebondenheid van agrarische bedrijven op te nemen. Hiervoor kan worden aangesloten bij de richtlijn die de Provinciale Staten van de Provincie Fryslân hebben vastgesteld tijdens haar vergadering van 27 februari 2013. Uitgangspunt van de Provinciale richtlijn is dat een bedrijf binnen een straal van 10 km over voldoende grond beschikt om voor 75% te kunnen voorzien in eigen ruwvoer en mestafzet. Doorrekening van de ammoniakemissie op basis van de richtlijn voor grondgebondenheid leidt tot een afname van 73 % ten opzichte van het voornemen (de worst case-invulling).</p>	ja	<p>Met het opnemen van een richtlijn ten aanzien van het aspect grondgebondenheid wordt de maximale veestapel in het plangebied aanzienlijk beperkt. Daardoor wordt de maximale ammoniakemissie beperkt en worden ook andere milieueffecten als gevolg van het houden van vee beperkt.</p>
<p>Maximale bouwmogelijkheden beperken</p> <p>Door de bouwmogelijkheden in het bestemmingsplan te beperken, kan een deel van de potentiële stikstofdepositie worden voorkomen. Een dergelijke maatregel leidt immers tot een beperking van de (theoretische) maximale invulling van de bouwmogelijkheden. Door de maximale omvang van bedrijfskavels te beperken tot maximaal 1,5 hectare, kan circa 39% van de stikstofdepositie worden voorkomen (ten opzichte van het voornemen)</p>	nee	<p>Het maximeren van de veestapel door het beperken van de maximale bouwmogelijkheden tot 1,5 hectare, is minder effectief dan het opnemen van een richtlijn voor de grondgebondenheid, zodoende wordt deze maatregel niet opgenomen.</p> <p>Hierbij moet nog worden opgemerkt dat een groot deel van de ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan wordt mogelijk gemaakt via wijzigingsbevoegdheden. De bouwruimte wordt dus niet op voorhand ‘weggegeven’, maar valt onder de bevoegdheid van het college.</p>

<p>Gebiedszonering</p> <p>Omdat de landschapstypen in het plangebied in hoge mate vergelijkbaar zijn - open en relatief grootschalig - is in het bestemmingsplan geen onderscheid gemaakt in de maximale bouwmogelijkheden per landschapstype. Omdat Natura 2000-gebieden op grote afstand van het plangebied liggen, heeft een zonering weinig effect: de stikstofberekeningen laten zien dat het verplaatsen van 5 bedrijfskavels naar het Middelzeegebied een beperkte invloed heeft ten opzichte van de maximale effecten van het voornemen (een toename in de orde van 1-2 mol/ha/jr). Een zonering van de uitbreidings- en verplaatsingsmogelijkheden is dan ook weinig zinvol en in dit kader niet verder onderzocht.</p>	Nee	Gebiedszonering ligt in de gemeente Littenseradiel niet voor de hand, omdat de landschapstypen in hoge mate vergelijkbaar zijn.
<p>Geen uitwisseling tussen veeteelt en akkerbouw</p> <p>In het plangebied komen vrijwel geen akkerbouwbedrijven voor. Het beperken van de uitwisselingsmogelijkheden tussen grondgebonden veeteelt en akkerbouw levert daardoor geen relevante ammoniakreductie op.</p>	Nee	Aangezien deze maatregel vrijwel geen effect heeft, is het niet nuttig om deze in het plan op te nemen.
<p>Stimuleren van omschakeling</p> <p>Deze maatregel heeft een minder dwingend karakter dan het wegbestemmen van agrarische bedrijven, maar komt in feite op hetzelfde neer. Door het voor veehouderijbedrijven aantrekkelijk te maken om te stoppen, komt ontwikkelingsruimte voor andere bedrijven beschikbaar. In het bestemmingsplan zijn bijvoorbeeld wijzigingsbevoegdheden opgenomen zodat stoppende agrarische bedrijven kunnen omschakelen naar een woonfunctie of een niet-agrarisch bedrijf.</p> <p>Wel moet bij deze maatregel worden opgemerkt dat het bestemmingsplan ontwikkelingen mogelijk maakt, maar dat het stoppen van een agrarische bedrijf langs deze weg niet kan worden afgedwongen. Het opnemen van deze mogelijkheid kan dus niet op planniveau worden 'ingeboekt' als stikstofreducerende maatregel. Het is daarom ook niet mogelijk de emissiereductie van deze maatregel te kwantificeren. Wel kan op projectniveau gebruik worden gemaakt van de wijzigingsbevoegdheden om op projectbasis saldering van projecten mogelijk te maken (zie onderstaand).</p>	Ja	In het bestemmingsplan zitten ruime mogelijkheden voor het wijzigen van de agrarische bestemming. Het ligt immers in de lijn der verwachting, dat in de komende jaren verschillende agrarische bedrijven hun bedrijfsvoering zullen afbouwen en/of beëindigen.
<p>Voorwaardelijke verplichting (gebruiksverbod)</p> <p>Analyse van de voorgaande maatregelen laat zien, dat maatregelen op planniveau niet tot voldoende reductie van de stikstofdepositie daardoor blijven (aanvullende) maatregelen op</p>	ja	Deze maatregel vormt een waardevolle aanvulling op de richtlijn grondgebondenheid. Waar de richtlijn

<p>projectniveau noodzakelijk. Overwogen kan worden om een gebruiksverbod in het bestemmingsplan op te nemen die de toename van de veestapel afhankelijk stelt van het voldoende reduceren van de stikstofdepositie. Hetzij door interne saldering of door saldering met een andere ontwikkeling.</p>		<p>ervoor zorgt dat het de veestapel in het plangebied aan een bepaald plafond is gebonden, zorgt het gebruiksverbod ervoor dat op bedrijfsniveau aanvullende maatregelen worden getroffen indien dat bij een individuele uitbreiding noodzakelijk is.</p>
---	--	--